

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5Pc/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420200569
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8420200569.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci navrhovateľky V. proti odporcovi L. o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, takto

r o z h o d o l :

- I. Konanie v časti o zaplatenie výživného za obdobie od 01. 04. 2020 do 31. 08. 2020 zastavuje.
- II. Mení rozsudok Okresného súdu Kežmarok zo dňa 25. 03. 2014, č. k. 5P/389/2013 - 30, tak, že zvyšuje výživné pre navrhovateľku V. zo sumy 100 eur na 150 eur počnúc dňom 01. 09. 2020 vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky.
- III. V prevyšujúcej časti návrh zamietá.
- IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka podala dňa 01.04.2020 na tunajší súd návrh, ktorým žiadala, aby súd určil výživné pre plnoleté dieťa a zvýšil výživné zo sumy 100 eur na sumu 200 eur, a to vždy do 15.dňa v mesiaci vopred, počnúc mesiacom apríl 2020.

2. Podaný návrh odôvodnila tým, že posledným rozsudkom Okresného súdu Kežmarok zo dňa 23.03.2014, č.k. 5P/389/2013-30, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.04.2014 a vykonateľnosť dňa 16.05.2014, bol odporca, jej otec zaviazaný prispievať jej na výživu sumou 100 eur mesačne k rukám matky. V tom čase bola žiačkou základnej školy. Dňa 01.04.2020 dovŕšila plnoletosť, pričom odporca dlhodobo nejaví o ňu skutočný záujem, ktorý by ako otec prejavovať mal, a okrem súdom určeného výživného jej na výživu a jej potreby žiadnym spôsobom neprispieva. Toho času je študentkou 3.ročníka Súkromnej strednej školy v Poprade, odbor Právo a podnikanie. Od poslednej úpravy výživného už uplynul dlhší čas a za tú dobu sa diametrálne zmenili jej potreby a náklady na jej výživu. Školné na súkromnej škole je ročne 690 eur. Nakoľko je poberateľkou prospeschového štipendia v sume 276 eur, znižuje sa jej ročné školné o túto čiastku. Platí teda školné v sume 414 eur. Ďalej aj jej náklady na výživu, ošatenie a osobné potreby podstatne vzrástli. Okrem týchto pravidelných výdavkov, jej vznikli ďalšie náklady na fixný strojček na zuby, pričom náklady v sume 950 eur neboli hrazené zo zdravotného poistenia a musela ich poisťovni uhradiť. Taktiež v tomto školskom roku by mala absolvovať FCE certifikát z anglického jazyka, s ktorým je spojený poplatok vo výške 150 eur. Býva s mamkou, ktorá v čase podania návrhu mala príjem 655 eur, avšak bola vo výpovednej lehote, ktorá mala uplynúť dňa 30.04.2020. nemala vedomosť o tom či odporca je zamestnaný ani o výške jeho príjmu. Z týchto dôvodov požiadala o zvýšenie výživného.

3. Odporca s podaným návrhom nesúhlasil a žiadal, aby ho súd zamietol.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, výsluchom odporcu a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä potvrdením o štúdiu, faktúrami o školnom č. 10190797, č. 10200142, prihláškou na skúšku z anglického jazyka, zmluvou a pokladničnými blokmi ohľadne fixačného strojčeka, rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 25.03.2014, č.k. 5P/389/2014-30, vyjadrením odporcu, uznesením OS Prešov č.k. 1K/76/2015-42 o vyhlásení konkurzu na odporcu, pracovnou zmluvou odporcu, rozhodnutím Sociálnej poisťovne o priznaní nemocenského pre odporcu, potvrdenia o príjme odporcu a zistil nasledovný skutkový stav.

5. Navrhovateľka vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, na základe rozsudku tunajšieho súdu č.k. 5P/389/2013-30 jej odporca platí výživné v sume 100 eur mesačne. Pre zvýšenie výživného sa rozhodla z dôvodu, že suma 100 eur bola určená v čase, keď bola žiačkou základnej školy, teda pred šiestimi rokmi. Je si vedomá, že suma 200 eur môže byť veľa, ale v súčasnosti navštevuje na súkromnú školu, kde sa každý pol rok platí školné., tento rok to bolo 207 eur za polrok, pričom školné bolo ponížené o prospechové štipendium. Aj v budúcom roku bude poberateľkou štipendia, avšak v nižšej sume cca. 70 eur na polrok, spolu 140 eur. Celkovo školné je ročné 690 eur, teda na školné bude v sume 550 eur.

Ďalej uviedla, že jej výdavky okrem bežných predstavujú na výdavky strojček, ktorý stál 950 eur, ďalej mala náklady na vodičský preukaz v sume 690 eur. Pokiaľ ide o jej výdavky súvisiace so štúdiom, tak v decembri by mala robiť skúšku z anglického jazyka za 150 eur, inak je všetko hrazené školou. Má ešte výdavky, ak chodia na školské výlety. Do školy dochádza vlakom, cestovné má zadarmo. Taktiež nie je ubytovaná na internáte a učebnice hradí škola. Bežné mesačné výdavky sú oblečenie cca. 20 eur, s kamarátkami, keď chodím von, potrebuje 20 eur mesačne, hygienické potreby 20 eur. Lieky neužíva žiadne. Mamka ukončila pracovný pomer, no v súčasnosti opäť pracuje. Vzhľadom k tomu, že od posledného zvýšenia uplynulo 6 rokov, ona je toho času študentkou strednej školy, mala za to, že došlo aj podstatnému zvýšeniu jej výdavkov a teda návrh je dôvodný. Zároveň uviedla, že žiada, aby jej súd priznal výživné v sume 200 eur od septembra 2020, teda od nového školského roka. Za obdobie od podania návrhu, t.j. od apríla 2020 do 31.08.2020 zobrala návrh späť a netrvala na ňom, žiadala, aby súd v tejto časti konanie zastavil.

6. Odporca vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že ak by mu to jeho finančné pomery umožňovali, nemal by problém prispievať vyššou sumou, navrhovateľka je jeho jediná dcéra, iné deti nemá. Problém je však v tom, že bol na neho ešte v roku 2015 vyhlásený konkurz. Správcovi mu bolo odporúčané zníženie výživného na minimum, aby boli uspokojení ostatní veritelia, avšak to neurobil, lebo 100 eur je aj podľa neho málo. Viac si nemôže dovoliť. Nemal som veľa dlhov, avšak súdom ustanovený správca za 4 roky nebol schopný prihlásiť jeho majetok. Donedávna správcovi platil 150 eur spolu s výživným, teda 150 eur posielal na účet plus platil bývalej manželke 100 eur. Čiže platil 250 eur. Peniaze sú uložené na správcovskom účte. Veriteľkou bola aj jeho manželka, ktorej vyplatil správca určitú časť. O dva roky prišlo k tomu, že tam vznikol dlh, pričom peniaze boli na správcovskom účte. Bolo to dlžné výživné pre dcéru. Teraz správcovi platí 50 eur a výživné platí priamo manželke. Dňa 08. 07. 2020 som ukončil maródku. Musel nastúpiť do zamestnania, pretože sa to finančne nedalo zvládnuť. Maróдка bola v sume 320 - 330 eur mesačne. V súčasnej dobe sa kvôli corone znižujú stavy, hrozí mu výpoveď. Jeho príjem je cca. 580 eur bez zrážok. Zamestnávateľ na výživné nezráža žiadnu sumu, vykonávajú sa mu len zrážky pre správcu 50 eur mesačne. Žije v spoločnej domácnosti s priateľkou. Jeho mesačné výdavky predstavujú, na stravu okolo cca. 150 eur mesačne. Cestovné do práce včíní cca. 40 - 50 eur mesačne. Pracuje od pondelka do piatku, víkendy má voľno. Pre krízu pracuje 3 - 4 dni v týždni, nakoľko zásobujú firmu Fiat v Poľsku. Na ošatenie a hygienické potreby potrebuje cca. 50 eur mesačne. Na telefón, ktorý využíva v práci, platím mesačne 25 eur mesačne. Je si vedomý, že dcéra potrebuje viac peňazí a vyššie výživné, ale momentálne je to veľmi nereálne. Nebol by schopný platiť viac ako platí teraz. Celú dobu zarábala minimálnu mzdu, pritom sa dohodli, že budem platiť tých 100 eur. Výživné vo výške 200 eur mesačne dcére vzhľadom na neukončený bankrot platiť momentálne nemôže.

7. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 25.03.2014, č.k. 5P/389/2014-30 bola schválená rodičovská dohoda a odporca bol zaviazaný prispievať na výživu dcéry sumou 100 eur počnúc dňom 01.03.2014 do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

8. Podľa Potvrdenia o štúdiu je navrhovateľkou študentkou Súkromnej strednej odbornej školy v Poprade formou denného štúdia. V školskom roku 2019/2020 bola žiačkou 3.ročníka. Štúdium je štvorročné a za riadneho priebehu ho navrhovateľka ukončí v máji 2021.

9. Podľa faktúry č. 10190797 a faktúry č. 10200142 bol na základe Zmluvy o štúdiu navrhovateľke fakturovaný poplatok na šk. rok 2019/2020 a to v celkovej sume 414 eur, každou faktúrou suma 207 eur.

10. Podľa Zmluvy o dielo, ktorej predmetom bola čelustno-ortopedická liečba bola cena diela 950 eur, pričom súčasťou boli aj pokladničné doklady na sumu v celkovej výške 950 eur.

11. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 18.11.2015, č.k. 1K/76/2015-25 bolo začaté konkurzné konanie voči dlžníkovi - odporcovi.

12. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 28.01.2016, č.k. 1K/76/2015-42 bol na majetok dlžníka - odporcu vyhlásený konkurz, ustanovený správca JUDr. Peter Rychnavský a otvorený malý konkurz.

13. Podľa pracovnej zmluvy odporca pracuje u zamestnávateľa Miroslav Slaminka MI - TRANS. Mzda bola dohodnutá v sume 580 eur mesačne. Podľa priložených dokladov o príjme mal odporca v mesiacoch 1/200, 2/2020 čistú mzdu 570 eur.

14. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne bol odporca od 17.2020 dočasne práceneschopný a od toho času mal nárok na nemocenské v sume 11,2443 eur denne.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine; plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine; obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine ; výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine; Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine; dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Predmetom tohto konania bol nárok na zvýšenie výživného pre navrhovateľku zo sumy 100 eur na sumu 200 eur, ktorá svoj návrh odôvodňovala skutočnosťou, že toho času študuje už na strednej škole a nemá žiaden príjem, pričom jej náklady spojené so štúdiom vzrástli. Tak ako to vyplýva z ustanovenia § 62 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je ich zákonnou povinnosťou a táto trvá až do toho času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Súd poukazuje na skutočnosť, že povinnosťou súdu rozhodujúceho o zmene rozhodnutia je vždy skúmať zmenu pomerov, ktorá nastala medzi účastníkmi od posledného rozhodnutia. Zmenou pomerov v zmysle ustálenej súdnej praxe súdov je i plynutie času. Zároveň však súdu v žiadnom prípade neprislúcha hodnotiť, či pôvodne určené výživné bolo primerané, lebo v takomto prípade by dochádzalo k neprípustnej reparácii, už právoplatného rozhodnutia.

Výživné pre navrhovateľku bolo naposledy upravené v roku 2014, a to rozsudkom tunajšieho súd 5P/389/2013-30 zo dňa 25.03.2014, ktorým bol odporca navrhovateľke prispievať na výživu sumou 100 eur. Teda od poslednej úpravy uplynulo už 6 rokov, čo je dostatočne dlhý čas, za ktorý došlo k

zмене pomerov u navrhovateľky. V tom čase bola navrhovateľka žiačkou základnej školy, navštevovala ZŠ v mieste trvalého bydliska. V súčasnej dobe študuje na súkromnej strednej škole, kde je ročné školné 690 eur. Samotná navrhovateľka sa snaží znížiť náklady na štúdium, nakoľko vzhľadom na dobré študijné výsledky je poberateľkou prospeschového štipendia vo výške 276 eur, pričom o túto čiastku sa znižuje školné. Ako uviedla samotná navrhovateľka, aj v budúcom roku by mala poberať prospeschové štipendium avšak už v nižšej sume, takže ročné školné bude vyššie.

18. Navrhovateľka preukázala súdu, že toho času nie je schopná sama sa živiť, pretože študuje, nemá žiaden príjem. Súd skúmal osobné a majetkové pomery odporcu, z ktorých vyplynulo, že jeho priemerný mesačný príjem činí čiastku 580 eur, teda súd mal dostatočne preukázané, že jeho majetkové pomery odôvodňujú priznať vyššie výživné pre navrhovateľku. Odporca sa stará len sám o seba, iný vyživovací povinnosť a z príjmu, ktorý preukázateľne dosahuje, by mal byť schopný s prihliadnutím na § 75 ods. 1 ZR prispievať dcére na výživu takou sumou, aká je vo výroku tohto rozsudku. Ako milujúci rodič by mal vyvinúť maximálnu snahu k tomu, aby svojej dcére mohol poskytovať primerané výživné zodpovedajúce jej potrebám, pokiaľ s ňou nežije v spoločnej domácnosti a osobne sa o ňu nestará. Súd poukazuje na to, že cieľom výživného je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že pred potreby rodiča kladie zákon potreby dieťaťa, preto každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu. Taktiež tvrdenia odporcu ohľadom nečinnosti správcu nemôžu byť na ťarchu dieťaťa pri rozhodovaní o zvýšení výživného. Zároveň výživné je prednostná pohľadávka a cieľom výživného je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že pred potreby rodiča kladie zákon potreby dieťaťa, preto každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na svoje potreby. Preto súd zmenil rozsudok OS Kežmarok zo dňa 25.03.2014, č.k. 5P/389/2013-30 a zvýšil výživné pre navrhovateľku, avšak nie v takej výške ako požadovala. Výživné zvýšil zo sumy 100 eur na sumu 150 eur a v prevyšujúcej časti súd návrh zamietol.

19. Súd považoval za dôvodné pristúpiť k zohľadneniu hornej hranice percentuálneho podielu vyživovacej povinnosti odporcu voči navrhovateľke. Poukazujúc na potvrdenia o príjme i vyjadrenia odporcu 25% z čistého potenciálneho príjmu otca predstavuje 145 eur, čo takmer zodpovedá výživnému, tak ako rozhodol súd.

20. Súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce.

21. Navrhovateľka v časti o zaplatenie výživného za obdobie od 01.04.2020 do 31.08.2020 zobrala návrh späť, preto súd konanie v tejto časti s poukazom na § 29 ods. 1 CMP konanie zastavil.

22. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 57 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.